

**Remissyttrande avseende Valideringsdelegationens slutbetänkande
Validering – för kompetensförsörjning och livslångt lärande (SOU
2019:69)**

Valideringsdelegationen 2015–2019 har haft regeringens uppdrag att följa, stödja och driva på ett samordnat utvecklingsarbete inom valideringsområdet på nationell och regional nivå (dir. 2015:120). Delegationen för unga och nyanlända till arbete (Dua) har beretts möjlighet att lämna synpunkter på Valideringsdelegationens slutbetänkande. Yttrandet har beslutats på delegationens möte den 11 juni.

Flera av ledamöterna i Delegationen för unga och nyanlända representerar samtidigt myndigheter och organisationer som lämnar egna yttranden över aktuellt betänkande. Duas yttrande begränsas därför till förslag inom områden som delegationen berört i de betänkanden som lämnats till regeringen.

På ett övergripande plan, ställer Dua sig positiv till Valideringsdelegationens förslag som har till syfte att få ett mer sammanhållet, nationellt och permanent system för validering så att fler personer ska kunna få sitt kunnande kartlagt, bedömt och erkänt.

På en alltmer föränderlig arbetsmarknad är validering en nyckel till en smidig omställning för yrkesverksamma och ett verktyg som underlättar för arbetssökande att synliggöra sin kompetens och snabbare komma i arbete. Inte minst är detta viktigt för nyanlända som kommer med utbildning och yrkeserfarenhet från andra länder. Det kan även ses i ljuset av den situation som uppstått på arbetsmarknaden som en följd av spridningen av covid-19, där behovet av arbetskraft uppstår inom vissa branscher samtidigt som efterfrågan helt försvinner inom andra. Det blir då än viktigare att kunna synliggöra sin kompetens och ställa om till ett annat yrke där det finns ett behov.

Väl fungerande validering inom utbildnings- och arbetsmarknadsområdet kan spela en viktig roll för att underlätta inträde för unga och nyanlända som i dag har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden. Matchningen på

arbetsmarknaden underlättas om arbetsgivare bättre kan beskriva vilken kompetens som faktiskt krävs för att utföra ett visst jobb. Likaså underlättas matchningen om individens kompetens kan bli synliggjord och erkänd, oavsett om kompetensen utvecklats i ett annat land, genom utbildning, på jobbet eller på fritiden, samt att det finns goda möjligheter att komplettera genom utbildning eller arbetsplatslärande. Personer som har utvecklat sin kompetens genom utbildning eller arbete i andra länder är en viktig målgrupp för valideringsinsatser och där Dua ser en utvecklingspotential i arbetet med att få fler nyanlända in på arbetsmarknaden.

Dua bedömer att det vore positivt med flera utvecklade branschvalideringsmodeller, vilket även skulle möjliggöra för flera lokala jobbspår med nationell legitimitet. Dua anser därför att förslaget om statsbidrag för att utveckla validering av yrkeskompetens för fler yrkesområden (avsnitt 10.5.1) är bra. Ett förslag som redan har verkställts genom att Myndigheten för yrkeshögskolan har fått ett sådant uppdrag och där en utlysning redan är ute.

Övergripande definition och en ny förordning

Valideringsdelegationen föreslår i avsnitt 6.5.1 en gemensam, övergripande definition av begreppet validering och i avsnitt 6.5.3 en ny förordning med generella bestämmelser om validering. Dua anser att det kan bidra till en ökad samsyn för vad validering är, vilket är positivt för samverkan mellan olika aktörer på utbildnings- och arbetsmarknadsområdet på lokal, regional och nationell nivå.

Förslag om skyldighet att erbjuda validering inom vuxenutbildning

Valideringsdelegationen föreslår i 11.3.1 att en skyldighet för hemkommunen att erbjuda en inledande kartläggning inför utbildning eller prövning skrivs in i skollagen. Valideringsdelegationen föreslår även i 11.3.2 att kommunerna, som huvudmän för vuxenutbildningen, får en skyldighet att erbjuda elever validering. Skyldigheten avser samtliga kurser som ingår i huvudmannens kursutbud. Det är kostsamt för både individen och samhället om personer behöver gå igenom utbildning där de redan har motsvarande kunskaper och kompetens, vilket kan vara fallet för många med en utländsk utbildning eller yrkeserfarenhet. Att i än större utsträckning utgå från vad individer kan och validera flera inom vuxenutbildningen vore bra för unga och nyanländas möjligheter att snabbare fullfölja sina studier och kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Det räcker dock inte med kommunala ålägganden i

sammanhanget. Kommunerna måste också ges goda förutsättningar och stöd för att fullgöra eventuella skyldigheter på området. Även om det i ett längre perspektiv skulle visa sig att det ger kommunerna och samhället i stort ekonomiska vinster behövs det initialt resurser för att organisatoriskt hantera en sådan skyldighet och för att det ska ge önskad effekt.

På delegationens uppdrag

Lil Ljunggren Lönnberg

Ordförande